

ZWIĄZEK
MIAST
POLSKICH

**XXXVIII
ZGROMADZENIE OGÓLNE
SEROCK, 21-22 MARCA 2017**

**SPRAWOZDANIE
Z WYKONANIA BUDŻETU**

2016

Wprowadzenie

W roku 2015 udało się zrównoważyć budżet Związku po dwuletnim okresie dochodzenia do równowagi zaburzonej w wyniku wykorzystania w latach 2010-12 dużego kredytu. Był on konieczny, gdyż realizowany w latach 2007-11 projekt norweski, finansowany przez trzy lata „z góry”, przeszedł w końcowej fazie - zgodnie z regulaminem i umową - na finansowanie „z dołu”. Projekt ten był szczególnie ważny, ponieważ w różnych jego działaniach uczestniczyło łącznie około 700 osób z 204 miast członkowskich Związku.

Deficyt roku 2012 dodatkowo pogłębiły koszty kampanii „Stawka większa niż 8 mld”, związanej z wypromowaniem i przeprowadzeniem akcji zbierania podpisów pod obywatelskim projektem ustawy o zmianie ustawy o dochodach JST. Koszty tej akcji, które przekroczyły ćwierć miliona złotych, nie były ujęte w budżecie na rok 2012.

Obecnie Związek znalazł się ponownie w sytuacji wymagającej skorzystania z kredytu, ze względu na okres przejściowy w harmonogramie realizacji projektów. najważniejszy z nich, który będzie dotyczył wdrażania polityki miejskiej, rozpocznie się najwcześniej pod koniec 2017 roku.

Przychody Związku, osiągnięte w roku 2016 były niższe niż w 2014 roku, (w którym po raz pierwszy przekroczyły **10 min zł**), przede wszystkim ze względu na niższy udział dotacji i grantów pozyskanych na projekty. Dochody ze składek członkowskich (nasze „**dochody własne**”) przekroczyły kwotę 4,2 mln zł (w 2014 - 3,9 mln. zł), i **stanowiły** w ub. r. ok. 50 % (2014 - **38%**) **przychodów**. Dynamika tego wskaźnika jest następująca:

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Udział składek (%)	63	49	42	45	38	42	35	38	50	51

Dzięki realizowanym projektom na stałe udało się uzyskać stan, w którym pozyskane z różnych programów **dotacje stanowią znaczną część środków, z których finansujemy funkcjonowanie Związku.**

Budżet jest z jednej strony mniej autonomiczny, z drugiej jednak pozwala znacząco poszerzyć zakres działalności Związku oraz **sfinansować część kosztów ogólnych** (w tym płac pracowników Biura) i **administracyjnych** w ramach realizowanych projektów.

Wszystkie projekty są **programowane dla miast i realizowane wspólnie z miastami.**

Prowadzone w roku 2016 projekty, w tym zwłaszcza kontynuacja drugiego *projektu norweskiego*, umożliwiły częściowe zrównoważenie niedoboru z lat 2010-2012. Plan na lata 2014 i 2015 zakładał też niezbędne oszczędności. Założenia te zostały wykonane, stąd wynik finansowy ubiegłych lat był wyraźnie dodatni. Tym niemniej podejście oszczędnościowe musi być ponownie zintensyfikowane. Trzeba zaznaczyć, że każdy z projektów ma odmienne zasady rozliczania, co utrudnia dokładne planowanie budżetu, a nawet dokonywanie korekt w budżecie w ciągu roku. Zarząd, który otrzymywał co kwartał informację o bieżącym wykonaniu budżetu, skorygował budżet jeden raz (wynikowo), w granicach posiadanych upoważnień. Plan po zmianach i wykonanie są przedstawione w tabeli zamieszczonej na końcu sprawozdania.

Przychody

Plan przychodów Związku na rok 2016 przewidywał, że wyniosą one 8,9 mln zł, z czego **4,1 mln** miało pochodzić ze składek członkowskich, a **4,7 mln zł** - z dotacji na realizowane projekty.

Łącznie przychody budżetu ZMP wyniosły w 2016 roku **8,2 mln zł**.

Wykonanie planu przychodów wyniosło:

- **92,2 %** w relacji do planu pierwotnego,
- **102,1 %** w stosunku do planu skorygowanego w ciągu roku.

Składki członkowskie zostały opłacone przez wszystkie miasta. Po raz kolejny **nie ma żadnych zaległości** ze strony miast. Ta regularność w opłacaniu składek utrzymuje się od lat (od 2000 roku zaległość nigdy nie przekroczyła 1%).

Różnica pomiędzy skorygowanym planem a ostatecznym wykonaniem przychodów wystąpiła w pozycji „**dotacje (granty)**”. Zostały one wykonane **w 105,8 %**, Środki te są przeznaczone wyłącznie na konkretne projekty. Część z nich wpływa w formie zaliczek na subkonta projektów i nie mogą one być wydatkowane na inne działania (stąd ponownie znaczna **pozostałość na kontach bankowych** w rozliczeniu ubiegłego roku).

Koszty

Plan kosztów na rok 2016 zakładał ich wykonanie na poziomie **9,0 mln zł**, który później Zarząd zmniejszył - do **7,9 mln**. Ostatecznie koszty funkcjonowania Związku w ub. r. wyniosły **7 986,0 tys. zł (100,7 % skorygowanego planu)**. W relacji do faktycznie uzyskanych przychodów wydatki wyniosły **97,1 %**.

Bezpośrednie koszty wykonania zadań statutowych wyniosły **4 873,3 tys. zł (102,4% planu)**, a **koszty obsługi** wykonania zadań statutowych - **3 112,7 tys. zł (98,0 % planu)**.

Koszty obsługi funkcjonowania Związku wyniosły więc **38,9%** (w 2015 - **35,2%**) **wszystkich wydatków**, w tym **koszty osobowe** wraz z nagrodami i pochodnymi (2 383,8 tys. zł) - **29,8% wszystkich kosztów**. Skorygowany plan **kosztów osobowych** wykonano w **100%**. Refundacja kosztów osobowych pracowników Biura z projektów w 2016 r. wyniosła **598** tys. (w 2015 r. - 443 tys..a w 2014 r. - 719 tys. zł.). Dynamikę udziału kosztów obsługi przedstawia poniższa tabela (różnice w kolejnych latach wynikają z różnego poziomu dofinansowania projektów z dotacji):

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Koszty obsługi (%)	42,3	31,0	27,2	28,0	25,2	31,4	23,3	28,5	29,9	38,9
Koszty osobowe (%)	29,2	21,5	19,5	19,1	17,7	22,7	16,8	20,4	24,1	29,8
Refundacja płac (tys. zł)	bd	bd	bd	bd	bd	529	711	719	443	598

Trzeba podkreślić, że większość „kosztów obsługi wykonania zadań statutowych” w naszym planie kont to - w rozumieniu przepisów - także koszty realizacji tych zadań (w tym płace, materiały itp.). Faktyczne koszty **administracyjno-biurowe** to 1 054 tys. zł (**13,1 % wszystkich kosztów**) i kształtują się następująco:

- ok. 423 tys. zł - płace z pochodnymi (księgowość, kadry, sekretariat, obsługa techniczna),
- ok. 298 tys. zł - czynsz za lokal Biura i zakup wyposażenia,
- ok. 68 tys. zł - materiały i energia,
- ok. 63 tys. zł - usługi pocztowe i telekomunikacyjne,
- ok. 202 tys. zł - pozostałe usługi (leasingi samochodowe, serwisy, internet itp.).

Oczywiście zdecydowana większość tych wydatków **jest związana bezpośrednio z realizacją zadań statutowych.**

Spośród kwot wyszczególnionych w zestawieniu kosztów **wyjaśnienia wymagają** zmiany w następujących **pozycjach**:

- a) **Składka CEMR** za 2016 r. została uregulowana w 1/3 wysokości, pozostało do uregulowania 167 tys. zł (składka za 2013 rok na nasz wniosek została obniżona do 145 tys.- umorzono nam 1/3 wysokości składek, tj. 11 404 euro, resztę rozłożono na raty z terminem płatności w 2017 i 2018 roku)
- b) Koszty **konferencji i innych wydarzeń**, które wyniosły **178,4 tys. zł (89,2% planu)**, zostały poniesione m.in. na następujące działania:
- Kongres Rewitalizacji Miast / XIV Kongres Miast Polskich - (Wałbrzych) - 51 tys. zł
 - Konferencja „Wyzwania dla Budżetu” - (Toruń) - 9 tys. zł
 - Spotkanie Biur Promocji (Licheń) - 13,4 tys. zł;
 - Kongres Regionów (Wrocław) - 5,5 tys.
 - Kongres Turystyki (Świdnica) - 30 tys.
 - Konferencja "Ustawa krajobrazowa" (Ciechanów) - 5 tys.
 - Forum Kultury ZMP (Włocławek) - 7,8 tys. zł
 - CEMR (udział przedstawicieli ZMP w posiedzeniach) - 4,8 tys. zł
 - Forum Ratownictwa (Inowrocław) (dofinansowanie) - 7 tys. zł;
 - Konferencja „Miasto Monitorowane” (Bukowina Tatrzańska) (dofinansowanie) - 5 tys. zł
 - Nagroda im. Grzegorza Palki (dofinansowanie) - 3 tys. zł;
 - Mistrzostwa Polski Samorządowców w Tenisie Ziemnym (Konin i Rzeszów) - 6 tys. zł.
 - Mistrzostwa Polski Samorządowców w Piłce Siatkowej (Reda) - 3 tys. zł;
 - Festiwal Kolęd i Pastorałek (Będzin) (dofinansowanie) - 5 tys. zł;
 - reprezentacja burmistrzów w piłce nożnej - 8,1 tys. zł
 - Spartakiada pracowników samorządowych (Poznań) (dofinansowanie) - 6,9 tys. zł

Konkursy i kilka ważnych konferencji sfinansowaliśmy z dotacji, dlatego nie ma ich w powyższym zestawieniu.

- c) W 2016 r. koszty posiedzeń organów Związku wyniosły **229,9 tys.**, z tego:
- koszty posiedzenia ZO w Dąbrowie Górniczej - 115,4 tys. zł,
 - koszty posiedzeń Zarządu - 92,0 tys. zł,
 - koszty posiedzeń komisji - 22,5 tys. zł¹.
- d) Wydatki na **ekspertyzy i opracowania** zostały wykonane w **96,5 %** planu, osiągając kwotę **192,9 tys. zł** (są one zlecane dla wsparcia stanowisk Związku w sprawach legislacyjnych albo w sprawach zgłaszanych przez miasta członkowskie, mających znaczenie powszechne a nie jednostkowe). Najważniejsze z nich to:
- opinia prawna w zakresie współczynnika i prewspółczynnika dla jednostek org. jst - 7,3
 - obsługa prawna implementacja dyrektyw dot. zamówień publicznych - 8,6 tys. zł
 - usługi doradztwa podatkowego - 18,4 tys. zł
 - wybór podmiotu odpowiadającego za odbiór odpadów komunalnych - 18,4 tys. zł
 - gospodarka nieruchomościami (nowelizacja ustawy) - 36,8 tys. zł
 - zamówienia publiczne - 11,6 tys. zł
 - planowanie przestrzenne - 24,6 tys. zł
 - partnerstwo w projekcie dofinansowanym z UE - 18,4 tys. zł
 - opinia prawna dot. zamówień "in house" - 9,8 tys. zł
 - zbiórka odpadów komunalnych - 3,3 tys. zł
 - obrót gruntami rolnymi - 4,9 tys. zł
 - nowelizacja Kpa - 19,6 tys. zł

Należy dodać, że istotna część opracowań powstaje w ramach realizowanych projektów, dlatego nie są one ujęte w powyższym zestawieniu.

W związku z przyjęciem przez Zarząd Związku nowej strategii Budowania Relacji ZMP zwiększone zostały wydatki na ten cel. Pozycja w budżecie przyjętym przez ZO "wizerunek miast i Związku, marka miasto, "Samorząd Miejski", publikacje, promocja problematyki miejskiej i samorządowej". została wykonana w 83,9 %, tj. w kwocie 234,8 tys. zł z przeznaczeniem na:

- koszty związane z nową stroną internetową Związku - 47,4 tys. zł,
- facebook - 5,9 tys. zł,
- działania z zakresu public relations - 14,7 tys. zł,
- usługi promocyjne "Platforma info o nas pl." - 13,8 tys. zł,
- „Srebrne Laury” dla miast z okazji 25-lecia ZMP- 22,7 tys. zł,
- filmy z okazji 25-lecia ZMP - 14 tys. zł,
- materiały promocyjne ZO - 26,9 tys. zł,
- list otwarty do Prezydenta z apelem o niepodpisywanie ustawy o działalności leczniczej - ogłoszenie w "Rzeczpospolitej" - 35,6 tys. zł.

¹ tak niskie koszty posiedzeń komisji są możliwe dzięki miastom goszczącym posiedzenia, które znaczną ich część biorą na siebie.

Wynik

W r. 2016 na koncie bankowym pozostało **523,5 tys. zł.**

Należności wynoszą 49,4 **tys. zł.** (ZUS i pozostałe należności od kontrahentów)

Zobowiązania wyniosły na końcu roku ogółem **469, 8 tys. zł.**, w tym:

- a) bieżące zobowiązania ZMP – **201 839 zł.**, z czego **59,3 tys. zł.** stanowiły rachunki i rozliczenia bieżące, z terminem płatności w styczniu 2017 r., a także podatki i składki ZUS za grudzień, płatne także w styczniu 2017 r. – **142,4 tys. zł.**; zobowiązania te zostały uregulowane w styczniu 2017r.;
- b) składka CEMR za roku 2013 – **100,9 tys. zł.** (składka na nasz wniosek została częściowo umorzona a reszta na równe raty z terminem płatności do 2018 roku);
- c) składka CEMR z roku 2016 - **167,0 tys. zł.**

Wynik bilansowy w poszczególnych latach wynosił:

- 2012 r.	- 486 508 zł
- 2013 r.	+ 346 632 zł
- 2014 r.	+ 204 619 zł.
- 2015 r.	+ 100 164 zł
- 2016 r.	- 373 469 zł

Na końcu roku 2016 kwota wykorzystanego przez Związek **kredytu** odnawialnego wynosiła **557 465 zł.**

W projekcie budżetu na 2017 r. zaplanowano oszczędności, które - przy dobrym wykorzystaniu grantów - umożliwią utrzymanie równowagi finansom Związku, jednak nadal przy wykorzystaniu zaciągniętego kredytu. Stopień jego wykorzystania będzie zależał od harmonogramu płatności środków grantowych, który jest niemożliwy do zaplanowania (często występują w nim niezależne od nas przesunięcia i opóźnienia).

Poznań, 8 lutego 2017 r.

WYKONANIE BUDŻETU ZWIĄZKU MIAST POLSKICH W ROKU 2016

Pozycja	Wykonanie 2015r.	Plan 2016r. po zmianach	Wykonanie 2016r.	Wyk. %
A. Przychody z działalności statutowej ogółem	8 434 864	8 054 454	8 225 292	102,1
w tym:				
I. Składki członkowskie określone Statutem	4 245 657	4 163 200	4 163 458	100,0
w tym składki na poczet przyszłego roku	18 002	0	36 663	0,0
II. Inne przychody określone Statutem	4 189 207	3 891 254	4 061 834	104,4
w tym:				
dotacje, granty	2 818 767	2 900 000	3 069 510	105,8
wpływy za udział w konferencjach, ZO, komisjach itp.	184 796	62 000	62 644	101,0
przychody finansowe (odsetki bankowe)	9 981	5 300	5 726	108,0
należności z roku ubiegłego + zaległe składki	265 157	26 892	26 892	100,0
pozostałość z ub. roku na koncie	910 506	897 062	897 062	100,0
B. Koszty ogółem	7 713 902	7 932 252	7 986 097	100,7
w tym:				
I. Koszty bezpośrednie wykonania zadań statutowych	4 991 638	4 757 282	4 873 365	102,4
w tym:				
pokrycie zobowiązań z roku ubiegłego	146 056	240 190	240 190	100,0
splata kredytu krótkoterminowego + odsetki	355 030	0	0	0,0
składka CEMR	221 184	207 218	206 894	99,8
delegacje krajowe, transport, ryczałty	100 695	120 000	125 800	104,8
delegacje zagraniczne	44 330	65 000	48 836	75,1
koszty posiedzeń organów Związku (ZO, Zarządu i komisji)	200 392	250 000	229 991	92,0
konferencje, szkolenia itp.	323 929	200 000	178 475	89,2
ekspertyzy, opracowania	271 355	200 000	192 942	96,5
umowy - zlecenia	114 702	75 000	77 303	103,1
Samorząd Miejski, publikacje	1 699	0	0	0,0
koszty działalności dotowanej dotacjami/grantami	2 753 981	2 900 000	2 986 926	103,0
udział własny działalności dotowanej dotacjami / grantach	425 250	200 000	331 250	165,6
w tym ujemne różnice kursowe			134 755	
rozl. z roku ubiegłego z partnerami (pr. norweski)	33 035	19 874	19 874	100,0
wizerunek miast i Związku, marka MIASTO, "Samorząd Miejski", publikacje, promocja problematyki miejskiej i samorządowej	0	280 000	234 884	83,9
II. Koszty obsługi wykonania zadań statutowych	2 722 264	3 174 970	3 112 732	98,0
w tym:				
materiały i energia	64 597	70 000	68 638	98,1
usługi telekomunikacyjne i pocztowe	59 616	70 000	63 942	91,3
pozostałe usługi	192 003	230 000	202 076	87,9
wynagrodzenia + pochodne	1 861 002	2 200 000	2 178 924	99,0
13-tka za rok ubiegły + nagrody jubileuszowe	176 056	204 970	204 970	100,0
wyposażenie Biura	63 618	50 000	45 766	91,5
czynsz za lokal Biura ZMP	259 061	300 000	298 344	99,4
dotacja na fundusz socjalny	38 069	40 000	40 027	100,1
provizje bankowe	8 242	10 000	10 045	100,5
pozostałość na kontach bankowych	897 063	X	523 597	X
należności	26 892		49 488	
zobowiązania bieżące (grudzień-płatność w styczniu)	240 190		201 839	
zobowiązania wobec naszych partnerów projekty	19 874		0	
składka CEMR za 2016r. (zobowiązanie ZMP)(37 770 EURO)	75 258		167 094	
składka CEMR za 2013r. (zobowiązanie ZMP)(22 808 EURO)	145 794		100 903	
kredyt obrotowy odnawialny na okres 2016-2019 (debet na koncie)	0		557 465	

Poznań, dnia 08.02.2017r.